

**Metodologia de verificare specifică pentru măsura M6/6B Sprijin pentru înființarea,
reabilitarea, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică**

A.Verificarea criteriilor de eligibilitate a solicitantului și proiectului

ATENȚIE:

Verificarea criteriilor de eligibilitate nu se întrerupe dacă pe parcursul verificării se constată neîndeplinirea unui criteriu.

Este obligatorie verificare tuturor criteriilor de eligibilitate, astfel încât la momentul notificării solicitantului, să i se poată comunica toate criteriile neîndeplinite pentru care proiectul a fost declarat NEELIGIBIL.

1. Verificarea eligibilității solicitantului

DOCUMENTE DE PREZENTAT	PUNCTE DE VERIFICAT IN DOCUMENTE
<p>1. Solicitantul este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR?</p> <p>Documente verificate : Declarația pe propria răspundere a solicitantului din secțiunea F din cererea de finanțare.</p>	<p>Expertul verifică dacă solicitantul este înscris cu debite în adresa emisă de CRFIR referitoare la Registrul debitorilor AFIR, pentru solicitant.</p> <p>În situația în care solicitantul este înscris în Registrul debitorilor, expertul va atașa adresa privind debitul, inclusiv a dobânzilor și a majorărilor de întârziere ale solicitantului. Dacă solicitantul nu a bifat în declarație acest punct, expertul solicită acest lucru prin E3.4L și doar în cazul în care solicitantul refuză să își asume angajamentele corespunzătoare proiectului, expertul bifează NU, motivează poziția sa în liniile prevăzute în acest scop la rubrica „Observatii” și cererea va fi declarată neeligibilă.</p> <p>În cazul în care solicitantul își asumă acest angajament în urma solicitării, semnează și ștampilează, după caz, declarația, expertul va bifa “DA”, cererea fiind declarată eligibilă.</p> <p>În cazul în care solicitantul nu a semnat și după caz ștampilat declarația pe propria răspundere din secțiunea F, expertul solicită acest lucru prin E3.4L și doar în cazul în care solicitantul refuză să își asume angajamentele corespunzătoare proiectului, expertul bifează NU, motivează poziția sa în liniile prevăzute în acest scop la rubrica „Observatii” și cererea va fi declarată neeligibilă.</p> <p>În etapa prevăzută la SECȚIUNEA II punctul D:</p>

	<p><i>Verificarea conformității și eligibilității documentelor solicitate în vederea contractării</i> expertul va verifica dacă beneficiarul a depus „Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întâziere (dacă este cazul)” în termenul precizat în notificarea AFIR privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare.</p>
<p>2. Solicitantul se regăsește în Bazele de date privind dubla finanțare?</p> <p>Documente verificate :</p> <p>Secțiunea C din cererea de finanțare.</p> <p>Declarația pe propria răspundere a solicitantului din secțiunea F din Cererea de Finanțare</p> <p>Baza de date FEADR</p> <p>Baza de Date pusă la dispoziția AFIR de către MADR prin AM-PNDR: lista proiectelor finanțate din alte surse externe aflate în perioada de valabilitate a contractului (inclusiv perioada de monitorizare);</p> <p>Raport asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant (va cuprinde obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costuri și stadiul proiectului, perioada derulării proiectului), pentru solicitanții care au mai beneficiat de finanțare nerambursabilă începând cu anul 2007 pentru aceleași tipuri de investiții</p>	<p>Verificarea evitării dublei finanțări se efectuează prin următoarele verificări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • existența bifelor în secțiunea C din Cererea de finanțare; • prin existența semnăturii și după caz a ștampilei în dreptul rubricii „<i>Semnătură reprezentant legal și ștampila (după caz)</i>” din declarația pe propria răspundere din secțiunea F din Cererea de finanțare solicitantul își asumă toate punctele din declarația menționată mai sus, inclusiv punctul prin care solicitantul declară că „proiectul propus asistenței financiare nerambursabile FEADR nu beneficiază de altă finanțare din programe de finanțare nerambursabilă”. În cazul în care solicitantul nu a semnat și după caz ștampilat declarația pe propria răspundere din secțiunea F, expertul solicită acest lucru prin E3.4L și doar în cazul în care solicitantul refuză să își asume angajamentele corespunzătoare proiectului, expertul bifează NU, motivează poziția sa în liniile prevăzute în acest scop la rubrica „Observatii” și cererea va fi declarată neeligibilă. • verificarea în Baza de Date cu proiecte FEADR emisă de CRFIR <p>Verificarea în Baza de Date cu proiecte FEADR sau în Baza de date pusă la dispoziție de AM-PNDR se face atât prin verificarea numelui solicitantului, cât și a Codului de Înregistrare Fiscală.</p> <p>► În cazul în care se constată faptul că solicitantul a</p>

	<p>beneficiat de alt program de finanțare nerambursabilă pentru același tip de investiție, dar nu a consemnat acest lucru în Cererea de finanțare și/ sau nu a prezentat documentul din care să reiasă că nu este finanțată aceeași investiție, expertul solicită aceste lucruri prin E3.4L și doar în cazul în care solicitantul refuză să își asume angajamentele corespunzătoare proiectului, se consideră că punctul din declarația din secțiunea F din cererea de finanțare privind faptul că toate informațiile din prezenta cerere de finanțare și din documentele anexate sunt corecte nu este respectat și cererea de finanțare este neeligibilă.</p> <p>► În cazul în care solicitantul a mai beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru același tip de investiție, expertul verifică în Raport asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dacă amplasamentul proiectului actual se suprapune (total sau parțial) cu cele ale proiectelor anterioare - dacă cheltuielile rambursate se regăsesc în lista cheltuielilor eligibile pentru care solicită finanțare <p>Expertul precizează concluzia asupra verificării la rubrica Observații.</p> <p>Dacă se confirmă cel puțin una din aceste condiții, expertul bifează casuța DA și cererea de finanțare este neeligibilă.</p>
<p>3. Solicitantul și-a însușit în totalitate angajamentele asumate în secțiunea (F) din CF - Declarația pe proprie răspundere?</p> <p>Documente verificate :</p> <p>Cerere de finanțare completată, semnată și, după caz, șampilată de reprezentantul legal al solicitantului.</p>	<p>Expertul verifică în Cererea de finanțare dacă sunt bifate casuțele aferente tuturor punctelor existente în Angajamente/Declarații pe proprie răspundere, dacă aceasta este datată, semnată/ șampilată. Dacă pe parcursul verificării proiectului expertul constată că sunt respectate punctele însușite prin Declarație, acesta bifează „DA” în casuța corespunzătoare.</p> <p>În caz contrar, expertul solicită acest lucru prin E3.4 și doar în cazul în care solicitantul refuză să își asume angajamentele corespunzătoare proiectului, bifează „NU”, motivează poziția sa în liniile prevăzute în acest scop la rubrica „Observatii” iar această condiție se consideră neîndeplinită, cererea de finanțare fiind neeligibilă.</p>

Prevederile art 6. din HG nr. 226/2015 cu modificările și completările ulterioare, se aplică corespunzător și în cazul ADI, dacă un membru al asociației se află în situațiile prevăzute anterior.

2.Verificarea condițiilor de eligibilitate ale proiectului

EG 1: Solicitantul trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul GAL, iar investiția trebuie realizată pe teritoriul GAL

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
Studiul de Fezabilitate/Documentatia de avizare pentru Lucrari de Interventii Si/sau Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al comunei/comunelor, întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, atestat prin Hotărâre a Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României (copie după Monitorul Oficial) și în situația în care în Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public drumurile care fac obiectul proiectului nu sunt incluse în domeniul public sau sunt incluse într-o poziție globală sau nu sunt clasificate, solicitantul trebuie să prezinte: si/sau Hotărârea/hotararile consiliului local privind aprobarea modificărilor și / sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public sau detalierii poziției globale existente sau clasificării unor drumuri neclasificate, cu respectarea prevederilor Art. 115 alin (7) din Legea nr. 215/ 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a administrației publice locale, <i>în privința supunerii acesteia</i> controlului de legalitate al Prefectului, în condițiile legii (este suficientă prezentarea adresei de înaintare către instituția prefectului pentru controlul de legalitate). sau avizul administratorului terenului aparținând domeniului public, altul decat	Expertul verifică dacă terenul pe care se amplasează proiectul este înregistrat în domeniul public și este situat în teritoriul GAL Dunărea de Sud. În situația în care în inventarul publicat în Monitorul Oficial al României drumurile sau terenurile care fac obiectul proiectului nu sunt incluse în domeniul public, sunt incluse într-o poziție globală sau nu sunt clasificate, expertul verifică legalitatea modificărilor/completărilor efectuate și dacă prin acestea se dovedește că terenul sau drumurile care fac obiectul proiectului aparțin domeniului public. În cazul proiectelor privind infrastructura educațională/socială, expertul verifică dacă terenul pe care se amplasează proiectul este înregistrat în domeniul public și este în afara incintei școlilor situat în mediul rural din teritoriul GAL. Dacă în inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al comunei, publicat în Monitorul oficial al României, terenurile care fac obiectul proiectului nu sunt incluse în domeniul public, sau sunt incluse într-o poziție globală, expertul va ține cont de Hotărârea Consiliului Local privind aprobarea modificărilor și/sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public sau detalierii poziției globale existente. Nu este necesară prezentarea extrasului de carte funciară privind intabularea terenului în faza de evaluare/selectare, acesta fiind obligatoriu de prezentat la ultima cerere de plată. În cazul solicitanților publici care realizează investiții de infrastructură și pe alte terenuri publice ce nu aparțin solicitantului, ci altei unități administrativ teritoriale, se verifică în plus, dacă acesta și-a dat acordul pentru realizarea investiției. . Pentru ONG expertul verifică actul de proprietate iar în cazul Contractului de concesiune/delegare a administrării bunului imobil perioada de delegare a administrării

cel administrat de primarie (dacă este cazul)	bunului imobil (minim 10 ani).
Pentru ONG-uri Documente doveditoare de către ONG-uri privind dreptul de proprietate / dreptul de uz, uzufruct, suprafață, servitute / administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări, conform cererii de finanțare;	Pentru ONG-uri, se verifică dacă actul de proprietate sau contractul de concesiune asupra clădirii/terenului care face/fac obiectul cererii de finanțare, certifică dreptul de proprietate/folosință asupra acestora (minim 10 ani) și dacă este situat în teritoriul GAL Dunărea de Sud. În cazul contractelor de concesiune se verifică adresa emisă de concedent din care să reiasă situația privind respectarea clauzelor contractuale, realizarea investițiilor prevăzute în contract și alte clauze. În cazul în care solicitantul nu și-a respectat obligațiile contractuale sau nu deține drept de folosință asupra imobilului concesionat inclusiv pe perioada de monitorizare, criteriul nu este îndeplinit. De asemenea expertul verifică dacă investiția se realizează la nivel de comună, respectiv în satele componente din teritoriul GAL Dunărea de Sud.

Dacă verificarea documentelor confirmă faptul că solicitanții fac dovada proprietății/administrării terenului pe care se realizează investiția și că investiția se realizează la nivel de comună, respectiv în satele componente din teritoriul GAL, iar în cazul infrastructurii educaționale/sociale, terenul pe care se amplasează investiția este în afara incintei școlilor din mediul rural, expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare. În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana **NU** și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare a proiectului, proiectul fiind neeligibil.

EG2. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
7.1 Certificatul de înregistrare fiscală	Se verifică dacă informațiile menționate în paragraful A3. B1.1 și B1.2 al Cererii de finanțare corespund cu cele menționate în documentul 7.1: numele solicitantului, statutul și codul fiscal.
7.2. Încheiere privind înscrierea în registrul asociațiilor și fundațiilor, rămasă definitivă/ Certificat de înregistrare în registrul asociațiilor și fundațiilor (în cazul ADI/ONG)	Se verifică conformitatea informațiilor menționate la punctul A6.2, B1.1 și B1.2 din Cererea de finanțare cu informațiile din documentele 7.2 și 7.2.1 prezentate:
și	- Pentru ADI/ONG, Expertul verifică dacă din doc.7.2.1 prezentat sunt menționate următoarele: denumirea asociației/ONG, asociației, sediul, durata, scopul înființării și membrii Consiliului Director.
7.2.1. Actul de înființare și statutul ADI/ONG	
-Declarația F a cererii de finanțare	Pentru ONG

	<p>Expertul va verifica dacă documentele atestă înființarea și funcționarea ONG (actul de înființare și statutul, Încheiere privind înscrierea în registrul asociațiilor și fundațiilor, rămasă definitivă/ Certificat de înregistrare în registrul asociațiilor și fundațiilor, actele doveditoare ale sediului). Punctul/punctele de lucru, după caz, ale solicitantului trebuie să fie situate în spațiul rural teritoriul GAL Dunărea de Sud, activitatea desfășurându-se în spațiul rural din teritoriul GAL Dunărea de Sud.</p> <p>Se verifică dacă a fost desemnat un reprezentant legal, pentru colaborare cu AFIR, în vederea realizării proiectului propus și corespunde informațiilor din B1.3.</p> <p>Se verifică Declarația F a cererii de finanțare - declarație pe proprie răspundere a solicitantului privind datoriile fiscale restante și faptul că solicitantul nu se regăsește în una din Categoriile de solicitanți/beneficiari ai măsurilor/sub-măsurilor de investiții derulate prin SDL/PNDR 2014- 2020, restricționate de la finanțare.</p>
--	--

Dacă în urma verificării documentelor reiese că solicitantul se încadrează în categoria solicitanților eligibili, expertul bifează căsuța corespunzătoare solicitantului și căsuța DA.

Prevederile art 6. din HG nr. 226/2015 cu modificările și completările ulterioare, se aplică corespunzător și în cazul ADI, dacă un membru al asociației se află în situațiile prevăzute.

În cazul în care solicitantul nu se încadrează în categoria solicitanților eligibili, expertul bifează căsuța NU, motivează poziția lui în liniile prevăzute în acest scop la rubrica Observații iar Cererea de Finanțare va fi declarată neeligibilă.

EG3. Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
<p>- Hotărârea Consiliului Local / Consiliilor Locale în cazul ADI/- Hotărârea Adunării Generale a ONG pentru implementarea proiectului</p> <p>• angajamentul de a suporta cheltuielile de mentenanță a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți-la care investiția a fost data în exploatare;</p>	<p>Expertul verifică în Hotărârea Consiliului Local/Hotărârile Consiliilor Locale în cazul ADI/ Hotărârea Adunării Generale a ONG pentru implementarea proiectului, angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere/mentenanță a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data la care investiția a fost data în exploatare;</p> <p>Expertul verifică Hotărârile, cu referire la următoarele puncte (obligatorii):</p> <ul style="list-style-type: none"> •necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al investiției; •lucrările vor fi prevăzute în bugetul/ ele local/ e sau

	<p>proprii pentru perioada de realizare a investiției;</p> <ul style="list-style-type: none"> • angajamentul de a asigura mentenanța investiției, pe o perioadă de minimum 5 ani, de la data ultimei plăți; • caracteristici tehnice ale investiției/investițiilor propuse (lungimi, arii, volume, capacități etc.); • nominalizarea și delegarea reprezentantului legal al solicitantului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului.
--	--

Dacă verificarea documentelor confirmă faptul că proiectul are Hotărârea de Consiliul Local /Hotararile de Consiliu Local/Hotărârea Adunării Generale a ONG, pentru realizarea investiției, cu referire la punctele obligatorii menționate mai sus, expertul bifează casuța din coloana DA din fișa de verificare. (În caz contrar, expertul bifează casuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare generală a proiectului, criteriul de eligibilitate nefiind îndeplinit.

EG4. Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
Declarația pe proprie răspundere, alte documente specifice, după caz, fiecărei categorii de solicitanți	Expertul verifică declarația pe proprie răspundere.

Dacă verificarea documentelor confirmă faptul solicitantul nu se găsește în insolvență sau în incapacitate de plată, expertul bifează casuța din coloana DA din fișa de verificare. (În caz contrar, expertul bifează casuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare a proiectului, criteriul de eligibilitate nefiind îndeplinit.

EG5. Investiția se încadrează în cel puțin una dintre acțiunile eligibile din fișa măsurii M6/6B

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
1. Studiul de fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții, întocmite conform legislației în vigoare privind conținutul cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții)	Expertul verifică în baza informațiilor din Cererea de Finanțare și SF/DALI, dacă investiția se încadrează în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură.

Dacă verificarea documentelor confirmă faptul că investiția se încadrează în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură, se va bifa caseta “da” pentru verificare. În caz contrar, expertul bifează casuța din coloana NU și motivează poziția în rubrica „Observații”, criteriul de eligibilitate nefiind îndeplinit.

EG6 Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
<p>1.Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări- de Intervenții inclusiv Analiza Cost Beneficiu</p> <p>2. Hotărâre de Consiliu Local / Hotărârile de Consiliu Local (în cazul ADI)/ Hotărârea Adunarii Generale a ONG pentru implementarea proiectului</p> <p>•necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al investiției;</p>	<p>Expertul verifică în baza informațiilor din Studiile de Fezabilitate / Documentațiile de Avizare a Lucrărilor de Intervenții și Hotărârea Consiliului Local/Consiliilor Locale (în cazul ADI)/ Hotărârea Adunarii Generale a ONG pentru implementarea proiectului necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al investiției;</p> <p>Expertul verifică Hotărârile, cu referire la următoarele puncte (obligatorii):</p> <ul style="list-style-type: none"> •necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al investiției; •lucrările vor fi prevăzute în bugetul/ ele local/ e sau proprii pentru perioada de realizare a investiției; •angajamentul de a asigura mentenanța investiției, pe o perioadă de minimum 5 ani, de la data ultimei plăți; •caracteristici tehnice ale investiției/investițiilor propuse (lungimi, arii, volume, capacități etc.); •nominalizarea și delegarea reprezentantului legal al solicitantului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului.

Dacă verificarea documentelor confirmă **necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al investiției**, expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare. În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare a proiectului, proiectul fiind neeligibil.

EG7 - Solicitantul investițiilor trebuie să facă dovada proprietății terenului/ administrării în cazul domeniului public al statului – se verifica punctele 3.1, 3.2., 3.3. și 3.4 din secțiunea E Cererea de finanțare.

EG8. Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General in vigoare (doar pentru proiectele care prevăd investiții pentru care se prezintă certificatul de urbanism)

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
Certificatul de Urbanism	<p>Expertul verifică în baza informațiilor din Certificatului de Urbanism, valabil la data depunerii Cererii de finanțare, dacă investiția respectă Planul Urbanistic General</p> <p>Expertul verifica daca:</p> <p>-investiția respectă toate specificațiile din Certificatul de Urbanism eliberat in temeiul reglementarilor Documentatiei de urbanism faza PUG:</p> <p>sau</p> <p>-in situatia in care investitia propusa prin proiect nu se regaseste in PUG, solicitantulu va depune Certificatul de Urbanism eliberat in temeiul reglementarilor Documentatiei de urbanism faza PUG.</p>

Dacă verificarea documentelor confirmă faptul ca investiția respecta Planul Urbanistic General, expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare. În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare a proiectului, proiectul fiind neeligibil.

EG9. Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/ județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
<ul style="list-style-type: none"> - Extrasul din strategie, care confirma ca investitia este in corelare cu starategia de dezvoltare nationala/regionala/judeteana/locala - Copia hotărârii de aprobare a strategiei 	Expertul verifică daca din documentele prezentate rezulta că investiția este în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională /regional /județeană/ locală, corespunzătoare domeniului de investiții precum si aprobarea acesteia.

Dacă în urma verificării documentelor reiese faptul că investiția se încadrează într-o strategie de dezvoltare nationala, județeană, locala, expertul bifează căsuța DA.

Dacă în urma verificării documentelor reiese faptul că investiția nu se încadrează într-o strategie de dezvoltare locală sau județeană, națională, expertul bifează căsuța NU, motivează poziția lui în liniile prevăzute în acest scop la rubrica Observații iar Cererea de Finanțare va fi declarată neeligibilă.

EG10. Proiectul de investiții în infrastructura de apă/apă uzată trebuie să dețină avizul Operatorului Regional ce atestă funcționalitatea sistemului și conformitatea pentru soluția de funcționare (doar pentru proiectele care prevăd investiții în infrastructura de apă/apă uzată)

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
Avizul de conformitate al Operatorului Regional	Expertul verifică dacă Avizul de conformitate al Operatorului Regional atestă funcționalitatea sistemului și conformitatea pentru soluția de funcționare

Dacă verificarea documentelor confirmă faptul că Operatorului Regional atestă funcționalitatea sistemului și conformitatea pentru soluția de funcționare expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare. În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” proiectul fiind neeligibil.

EG11. Investiția în sistemul de alimentare cu apă trebuie să se realizeze în mod obligatoriu împreună cu rețeaua de apă uzată, dacă aceasta nu există

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
1.Studiul de Fezabilitate / Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții	1.Expertul verifică în baza informațiilor din Studiul de Fezabilitate / Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții dacă investiția în sistemul de alimentare cu apa se realizeza împreună cu rețeaua de apă uzată, dacă aceasta nu există.
2. A. a) Studiul de Fezabilitate / Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții și b) Autorizația de funcționare pentru infrastructura de apă uzată (corespunzătoare pentru cel puțin lungimea tronsonului de apă propus a se realiza prin proiect)	2. A. În cazul proiectelor care vizează înființarea infrastructurii de apă Expertul verifică: a) existența Autorizației de funcționare pentru infrastructura de apă uzată (corespunzătoare pentru cel puțin lungimea tronsonului de apă propus a se realiza prin proiect) sau b) În situația în care tronsonul de apă uzată existent nu acoperă întregul tronson de apă propus a se realiza prin proiect, se va verifica: – dacă toți consumatorii deserviti de rețeaua de alimentare cu apa sunt sau pot fi racordati la rețeau de colectare ape uzate, caz în care criteriul de eligibilitate este îndeplinit.

<p>B.</p> <p>a) Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții și</p> <p>b) Autorizația de funcționare pentru infrastructura de apă uzată (corespunzătoare pentru cel puțin lungimea tronsonului de apă propus a se realiza prin proiect și</p> <p>c) Autorizația de funcționare a infrastructurii existente de apă (pentru infrastructura de apă, de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect)</p>	<p>- dacă în cadrul proiectului depus pentru finanțare este tratată și extinderea infrastructurii de apă uzată în vederea acoperirii diferenței tronsonului de apă neacoperit de infrastructura de apă uzată existentă.</p> <p>În situația în care pentru infrastructura de apă uzată existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind epurarea apelor uzate sau care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii/prelungirii autorizației de funcționare, se va verifica dacă proiectul depus pentru finanțare tratează și modernizarea infrastructura de apă uzată ce vizează realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei epurate (constând în extinderea capacităților stației de epurare, inclusiv realizarea racordurilor la rețeaua de colectare ape uzate, etc), inclusiv extinderea infrastructurii de apă uzată în vederea acoperirii diferenței tronsonului de apă neacoperit de infrastructura de apă uzată existentă, dacă este cazul.</p> <p>La finalul investiției este obligatoriu să rezulte un sistem de apă și apă uzată de aceeași lungime, funcțional și autorizat.</p> <p>B. În cazul extinderii/modernizării unui tronson a infrastructurii de apă:</p> <p>Expertul verifică:</p> <p>a) existența:</p> <p>-Autorizației de funcționare pentru infrastructura de apă uzată (corespunzătoare pentru cel puțin lungimea tronsonului de apă propus a se realiza prin proiect;</p> <p>și a</p> <p>- Autorizației de funcționare a infrastructurii existente de apă (pentru infrastructura de apă, de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect)</p> <p>b)</p> <p>În situația în care lungimea tronsonului de apă uzată nu acoperă întregul tronson de apă propus a</p>
--	---

<p>C.</p> <p>a) Studiul de Fezabilitate / Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții și</p> <p>b) Autorizația de funcționare a infrastructurii existente de apă uzată (pentru infrastructura de apă uzată de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect); și</p> <p>c) Autorizația de funcționare (AF) a</p>	<p>se realiza prin proiect, se va verifica dacă, în cadrul proiectului depus pentru finanțare este tratată și extinderea infrastructurii de apă uzată în vederea acoperirii diferenței tronsonului de apă neacoperit de infrastructura de apă uzată existentă.</p> <p>În situația în care pentru infrastructura de apă uzată existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind epurarea apelor uzate <i>sau</i> care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii/prelungerii autorizației de funcționare, se va verifica dacă, în cadrul proiectului depus pentru finanțare este tratată și modernizarea infrastructurii de apă uzată ce vizează realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei epurate (constând în extinderea capacităților stației de epurare, inclusiv realizarea racordurilor la rețeaua de colectare ape uzate, etc), inclusiv extinderea infrastructurii de apă uzată în vederea acoperirii diferenței tronsonului de apă neacoperit de infrastructura de apă uzată existentă, dacă este cazul.</p> <p>În situația în care pentru infrastructura de apă existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare <i>sau</i> care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii/prelungerii autorizației de funcționare, proiectul trebuie să prevadă realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei destinată consumului uman (constând în extinderea capacităților pentru sursele de apă, stațiile de tratare apă brută, etc). În acest caz, prevederile menționate anterior referitoare la infrastructura de apă uzată rămân obligatorii a fi îndeplinite.</p> <p>La finalul investiției este obligatoriu să rezulte un sistem de apă și apă uzată de aceeași lungime, funcțional și autorizat.</p>
---	--

<p>infrastructurii existente de apa (pentru infrastructura de apă de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect).</p> <p>D.</p> <p>a) Studiul de Fezabilitate / Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții și</p> <p>b) Autorizația de funcționare (AF) a infrastructurii existente de apa uzată (pentru infrastructura de apă uzată de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect).</p> <p>sau</p>	<p>C. În cazul extinderii sau modernizării infrastructurii de apă și apă uzată</p> <p>Expertul verifică:</p> <p>a) existența:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Autorizației de funcționare a infrastructurii existente de apa uzată (pentru infrastructura de apă uzată de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect); și a - Autorizației de funcționare (AF) a infrastructurii existente de apa (pentru infrastructura de apă de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect). <p>b) În situația în care infrastructura de apă/apă uzată existentă a fost pusă în funcțiune și se află în perioada de monitorizare în vederea emiterii autorizațiilor de funcționare de către organele competente în domeniul gospodăririi apelor, mediului și sănătății publice, expertul verifică:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor; • Documentele care atestă că beneficiarul a solicitat organelor competente în domeniu emiterea autorizațiilor de funcționare; <p>În situația în care pentru infrastructura de apă uzată existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind epurarea apelor uzate <i>sau</i> care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii/prelungirii autorizației de funcționare, proiectul va viza inclusiv realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei epurate (constând în extinderea capacităților stației de epurare, inclusiv realizarea racordurilor la rețeaua de colectare ape uzate, etc).</p> <p>În situația în care pentru infrastructura de apă existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu, au</p>
--	---

<p>Programul de măsuri dispus de autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, sănătate publică, mediu în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei/apelor epurate în cazul în care autorizația de exploatare este suspendată</p> <p>sau</p> <p>Procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor</p> <p>însoțit de</p> <p>documentele care atestă că beneficiarul a solicitat organelor competente în domeniu emiterea autorizațiilor de funcționare.</p>	<p>stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare <i>sau</i> care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii/prelungirii autorizației de funcționare, proiectul trebuie să prevadă realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei destinată consumului uman (constând în extinderea capacităților pentru sursele de apă, stațiile de tratare apă brută, etc). În acest caz, prevederile menționate anterior referitoare la infrastructura de apă uzată rămân obligatorii a fi îndeplinite.</p> <p>La finalul investiției este obligatoriu să rezulte un sistem de apă și apă uzată de aceeași lungime, funcțional și autorizat.</p> <p>D. În cazul extinderii/modernizării infrastructurii de apă uzată</p> <p>Expertul verifică:</p> <p>Autorizația de funcționare (AF) a infrastructurii existente de apă uzată (pentru infrastructura de apă uzată de care se va lega tronsonul propus a se realiza prin proiect.</p> <p>În situația în care pentru infrastructura de apă uzată existentă, autoritățile competente în domeniul gospodăririi apelor, mediu, au stabilit programe de măsuri în vederea îndeplinirii normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind epurarea apelor uzate <i>sau</i> care se află în perioada de monitorizare, în vederea emiterii/prelungirii autorizației de funcționare, proiectul trebuie să vizeze inclusiv realizarea lucrărilor necesare îndeplinirii condițiilor impuse de către autoritățile competente în programele de măsuri în vederea respectării normelor de calitate stabilite de legislația în vigoare privind calitatea apei epurate (constând în extinderea capacităților stației de epurare, inclusiv realizarea racordurilor la rețeaua de colectare ape uzate, etc).</p>
--	---

Expertul poate folosi aplicații software cu ajutorul cărora poate verifica părți ale proiectului din satelit.

Dacă verificarea documentelor confirmă faptul ca investiția în sistemul de alimentare cu apă se realizează împreună cu rețeaua de apă uzată, dacă aceasta nu există sau dacă se respectă particularitățile acesteia, expertul bifează căsuța din coloana DA din fișa de verificare.

În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” iar proiectul fiind neeligibil.

EG12 – Introducerea investiției din patrimoniul cultural în circuitul turistic, la finalizarea acesteia (doar pentru proiecte care prevăd investiții privind obiective de patrimoniu)

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
Declarația pe propria răspundere dată de solicitant din care să reiasă că după realizarea investiției din patrimoniul cultural, aceasta va fi înscrisă într-o rețea de promovare turistică	Expertul verifică în Declarația pe propria răspundere dacă solicitantul s-a angajat că după realizarea investiției din patrimoniul cultural, aceasta să fie înscrisă într-o rețea de promovare turistică.

Dacă în urma verificării documentului reiese faptul că solicitantul s-a angajat că după realizarea investiției din patrimoniul cultural, aceasta să fie înscrisă într-o rețea de promovare turistică expertul bifează căsuța DA. În caz contrar, expertul bifează căsuța din coloana NU și motivează poziția lui în rubrica „Observații” din fișa de evaluare generală a proiectului, proiectul fiind neeligibil.

Se va bifa NU ESTE CAZUL pentru investițiile de modernizare și dotare a căminelor culturale.

3. Verificarea bugetului indicativ

DOCUMENTE PREZENTATE	PUNCTE DE VERIFICAT ÎN CADRUL DOCUMENTELOR PREZENTATE
1.Studiul de Fezabilitate /Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții, întocmite conform legislației în vigoare privind conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții. Pentru proiectele demarate din alte fonduri și nefinalizate, în completarea documentelor solicitate la punctul 1: - Raport de expertiza tehnico- economica din care sa reiasă stadiul investiției, indicand componentele/acțiunile din	Se verifică Bugetul indicativ din cererea de finanțare prin corelarea informațiilor menționate de solicitant în liniile bugetare cu prevederile fișei măsurii M6/6B. Se va verifica dacă tipurile de cheltuieli și sumele înscrise sunt corecte și corespund devizului general al investiției. Bugetul indicativ se verifică astfel: -valoarea eligibilă pentru fiecare capitol să fie egală cu valoarea eligibilă din devize; -valoarea pentru fiecare capitol sa fie egală cu valoarea din devizul general, fara TVA; -în bugetului indicativ se completeaza „Actualizarea” din bugetul indicativ al CF, care nu se regaseste in devizul general; -in bugetul indicativ valoarea TVA este egala cu

<p>proiect deja realizate, componentele/acțiunile pentru care nu mai există finanțare din alte surse, precum și devizele refăcute cu valorile ramase de finanțat.</p>	<p>valoarea TVA din devizul general.</p> <p>Cheile de verificare sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> -valoarea cheltuielilor eligibile de la Cap. 3 < 10% din (cheltuieli eligibile de la Cap 1.2 + Cap. 1.3 + Cap.2 +Cap.4); - cheltuieli diverse și neprevăzute (Pct.5.3) trebuie să fie trecute în rubrica neeligibil - actualizarea nu poate depăși 5% din totalul cheltuielilor eligibile <p>Se verifică corectitudinea calculului.</p> <p>Se verifică corelarea datelor prezentate în Devizul general cu cele prezentate în studiul de fezabilitate.</p> <p>În cazul proiectelor demarate din alte fonduri și nefinalizate, expertul verifică, în completarea documentelor solicitate la punctul 1 și Raportul de expertiza tehnico- economică din care să reiasă stadiul investiției, indicând componentele/acțiunile din proiect deja realizate, componentele/ acțiunile pentru care nu mai există finanțare din alte surse, precum și devizele refăcute cu valorile ramase de finanțat.</p>
---	--

Verificarea constă în asigurarea că toate costurile de investiții propuse pentru finanțare sunt eligibile și calculele sunt corecte iar Bugetul indicativ este structurat pe capitole și subcapitole.

Solicitanții pot depune Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții/ în conformitate cu prevederile HG 28/2008, dacă se încadrează în prevederile art. 15 din HG 907/2016.

BUGETUL INDICATIV, Anexa A1 Deviz financiar- Capitolul 3, Anexa A2 DEVIZ PE OBIECT, Anexa A3 Deviz capitolul 2 și Deviz capitolul 5, vor fi completate în funcție de actul normativ care a stat la baza întocmirii SF/DALI, prin folosirea radiobutonului “Conținutul cadru al documentației tehnico economice HG 28/2008 sau HG 907/2016”, plasat în pagina 1 a cererii de finanțare.

3.1. Informațiile furnizate în cadrul bugetului indicativ din cererea de finanțare sunt corecte și sunt în conformitate cu devizul general devizele pe obiect precizate în Studiul de Fezabilitate /Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții ?

După completarea Bugetului indicativ, dacă cheltuielile din cererea de finanțare corespund cu cele din devizul general și devizele pe obiect, neexistând diferențe, expertul bifează caseta corespunzătoare DA.

Observație:

Dacă există diferențe de încadrare, în sensul că unele cheltuieli neeligibile sunt trecute în categoria cheltuielilor eligibile, bugetul este retransmis solicitantului pentru recalculare, prin Fișa de solicitare a informațiilor suplimentare E3.4.

Prin transmiterea formularului E3.4 de catre solicitant cu bugetul corectat , expertul va completa bugetul și bifează DA cu diferențe , motivandu-și poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

În cazul în care nu se efectuează corectura de catre solicitant prin formularul E3.4, expertul bifeaza NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

Dacă există mici diferențe de calcul în cererea de finanțare față de devizul general și devizele pe obiect, expertul efectueaza modificarile în buget și bifează caseta corespunzatoare DA cu diferențe. În acest caz se vor oferi explicații în rubrica Observații.

În cazul în care nu se efectuează corectura de catre solicitant prin formularul E3.4, expertul bifeaza NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

Cererea de finanțare este declarată eligibilă prin bifarea casuței corespunzatoare DA cu diferențe.

3.2. Verificarea corectitudinii ratei de schimb. Rata de conversie între Euro și moneda națională pentru Romania este cea publicată de Banca Central Europeana pe Internet la adresa: <<http://www.ecb.int/index.html>> (se anexează pagina conținând cursul BCE din data întocmirii Studiului de fezabilitate/ Documentația de Avizare a Lucrărilor de Intervenții):

Expertul verifica dacă data și rata de schimb din cererea de finanțare și cea utilizata in devizul general din studiul de fezabilitate/ Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții shett-ul) corespund cu cea publicată de Banca Central Europeana pe Internet la adresa : <<http://www.ecb.int/index.html>>.

Expertul va atasa pagina conținând cursul BCE din data întocmirii Studiului de fezabilitate/ Documentația de Avizare a Lucrărilor de Intervenții.

Daca in urma verificarii se constata ca aceasta corespunde, expertul bifează caseta corespunzatoare DA. Daca aceasta nu corespunde, expertul bifează caseta corespunzatoare NU și înștiințează solicitantul in vederea clarificarii prin Fisa de solicitare a informațiilor suplimentare E3.4.

3.3. Sunt investițiile eligibile în conformitate cu specificatiile măsurii M6/6B?

Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile, cu o intensitate a sprijinului în conformitate cu Fișa măsurii, în limita valorii maxime a sprijinului. Pentru a fi eligibile cheltuielile, acțiunile pentru care se fac cheltuielile trebuie efectuate pe teritoriul GAL.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții corporale și/sau necorporale, conform următoarei **listei indicative a cheltuielilor eligibile:**

- Modernizarea infrastructurii de acces către obiective de interes social și/sau economic, inclusiv obiective turistice, înființarea și/sau extinderea spațiilor de acces pietonal, trotuare, alei pietonale, poduri, podețe etc.

- Înființarea și/sau extinderea rețelei de iluminat public prin utilizarea eficientă a energiei;
- Înființarea și/sau modernizarea rețelelor de iluminat public și prin instalarea sistemelor de supraveghere video;

•Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local, acțiuni de inventariere a patrimoniului natural și cultural, conservarea patrimoniului imaterial: muzică, folclor, etnologie etc.

•Crearea, îmbunătățirea și extinderea infrastructurii la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

•Înființarea/extinderea/modernizarea infrastructurii de valorificare a produselor locale, spații pentru organizarea de târguri, piețe locale, puncte/centre de colectare produse agroalimentare etc.;

•Achiziția de utilaje, echipamente pentru serviciile publice de salubritate și pentru serviciile voluntare pentru situații de urgență;

•Amenajarea spațiilor publice locale (de ex. parcuri, terenuri de joc, piețe de valorificare a produselor locale, etc.);

•Construirea de rampe de depozitare a deșeurilor, în vederea preluării de către operatorii specializați;

•Costuri generale ocazionate de cheltuieli cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea în leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii de piață a activului, precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică de mediu, inclusiv studii de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10 % din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj și în limita a 5 % pentru proiectele care prevăd achiziții simple de utilaje.

•Elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală;

•Investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

•Infrastructura de bandă largă, inclusiv construirea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la banda largă, precum și soluții publice de e-guvernare, achiziția sau dezvoltarea de software, achiziția de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, sisteme informatice destinate modernizării serviciilor publice oferite de autoritățile publice locale etc.;

•Investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente, amenajarea de parcuri;

•Investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;

•Investiții în facilități care susțin activități de petrecere a timpului liber, parcuri, spații de joacă pentru copii, mobilier stradal, înființare/amenajare piste de biciclete, piste de carting, marcaje turistice, spații verzi etc.;

•Studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

•Activități de informare sau conștientizare, centre de vizitare, acțiuni de promovare și interpretare, amenajare trasee tematice, amplasare panouri informative, construire puncte de

belvedere/observație pentru floră/faună/elemente de relief, amenajare puncte destinate turismului în aer liber: locuri de picnic, debarcadere/pontoane etc.;

- Înființarea și dotarea centrelor de promovare turistică, centre de promovare a meșteșugurilor, obiceiurilor, tradițiilor locale, muzee etc.;

- Investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective.

- Investiții realizate în scop didactic: laboratoare, ateliere școlare, biblioteci, expoziții și monumente culturale, sere școlare etc.

Investitiile și cheltuielile neeligibile conform fișei măsurii M6/6B

Se verifică dacă cheltuielile neeligibile din fișa măsurii M6/6B sunt incluse în devizele pe obiecte și bugetul indicativ.

- Contribuțiile în natură;

- Cheltuieli cu achiziționarea de bunuri și echipamente “second hand”;

- Cheltuieli efectuate înaintea semnării contractului de finanțare, cu excepția costurilor generale definite la art. 45 alin. 2 lit. c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate înaintea depunerii cererii de finanțare;

- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport în comun pentru uz personal și pentru transport persoane;

- Cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;

- Dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare și pentru fondurile mutuale;

- Taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

- În cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de comisioane de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuieli generale și cheltuieli de asigurare;

- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații, echipamente, costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie.

Se verifica lista investițiilor și costurilor neeligibile și cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020, cu modificările și completările ulterioare.

Se verifică lista investițiilor și costurilor neeligibile și cu prevederile cap. 8.1 din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020.

Cheltuielile eligibile pentru sprijinul FEADR .

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții corporale și / sau necorporale, conform următoarei listei indicative a cheltuielilor eligibile:

Conform art. 45 (2) (d) din Regulamentul (UE) nr.1305 / 2013, sunt eligibile investițiile intangibile privind achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Conform art.7 (4) din HG 226/2015 cu modificările și completările ulterioare, Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaji.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt:

✓Cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consultanța privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art.45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului, inclusiv cele efectuate înaintea aprobării finanțării, sunt eligibile dacă respectă prevederile art.45 din Regulamentul (UE) nr. 1305 / 2013 și îndeplinesc următoarele condiții:

- a) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din cerințele minime impuse de PNDR 2014 - 2020;
- b) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, documentație de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- c) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții - montaj.

Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului sunt eligibile dacă respectă condițiile anterior menționate și se vor deconta proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului.

Excepție fac cheltuielile de consiliere pentru întocmirea dosarului Cererii de Finanțare, care se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Studiile de Fezabilitate și/sau documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenție, aferente cererilor de finanțare depuse de solicitanții publici pentru Măsurile din SDL 2014-2020, trebuie întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 907 / 2016. Conținutul-cadru al proiectului tehnic va respecta prevederile pentru aprobarea "Instrucțiunilor de aplicare a unor prevederi din Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind aprobarea conținutuluicadru al documentației tehnico-economice

aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții".

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- a) sunt realizate efectiv după data semnării contractului de finanțare și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;
- b) sunt efectuate pentru realizarea investiției cu respectarea rezonabilității costurilor;
- c) sunt efectuate cu respectarea prevederilor contractului de finanțare semnat cu AFIR;
- d) sunt înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative, în condițiile legii.

Pentru **costurile neeligibile**, expertul verifica dacă costurile neeligibile prezentate mai sus se regasesc în bugetul indicativ. Dacă aceste costuri se regasesc în bugetul indicativ, se bifează casuta corespunzătoare din dreptul fiecărei cheltuieli neeligibile și se verifica dacă aceste costuri se regasesc în coloana de cheltuieli neeligibile.

Dacă în urma verificării se constată că cheltuielile eligibile și neeligibile sunt trecute în coloanele corespunzătoare acestora, expertul bifează DA în casuta corespunzătoare, în caz contrar bifează NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observatii, aceste cheltuieli fiind neeligibile.

3.4. Costurile reprezentând plata arhitecților, inginerilor și consultantilor, taxelor legale, a studiilor de fezabilitate, achiziționarea de licențe și patente, pentru pregătirea și/sau implementarea proiectului, direct legate de masura, nu depășesc 10% din costul total eligibil al proiectului, respectiv 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj?

Expertul verifica în bugetul indicativ dacă valoarea cheltuielilor eligibile de la Cap. 3 <10% din (cheltuieli eligibile de la subcap. 1.2 + subcap. 1.3 + subcap. 2. + Cap. 4)

Dacă aceste costuri se încadrează în procente specificate mai sus, expertul bifează DA în caseta corespunzătoare, în caz contrar solicită corectarea bugetului indicativ prin formularul E3.4.

Prin transmiterea formularului E3.4 de către solicitant cu bugetul corectat, expertul completează bugetul și bifează DA cu diferențe și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observatii.

În cazul în care nu se efectuează corectura de către solicitant, expertul bifează NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observatii.

Cererea de finanțare este declarată eligibilă prin bifarea casutei corespunzătoare DA/DA cu diferențe.

3.5. Cheltuielile diverse și neprevăzute (Cap. 5.3) din Bugetul indicativ nu sunt eligibile prin FEADR.

Expertul verifica în bugetul indicativ dacă valoarea cheltuielilor diverse și neprevăzute sunt trecute la rubrica neeligibil.

Dacă aceste costuri respecta condiția de mai sus, expertul bifează DA în caseta corespunzătoare, în caz contrar solicită corectarea bugetului indicativ prin formularul E3.4.

Prin transmiterea formularului E3.4 de către solicitant cu bugetul corectat, expertul completează bugetul bifează DA cu diferențe și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observatii.

În cazul în care nu se efectuează corectura de către solicitant, expertul bifează NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observatii.

Cererea de finanțare este declarată eligibilă prin bifarea casutei corespunzătoare DA/DA cu diferențe.

3.6. TVA este corect încadrat în coloana cheltuielilor neeligibile/eligibile?

Taxa pe valoarea adăugată este cheltuială neeligibilă, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare.

Expertul verifică dacă solicitantul a bifat căsuța corespunzătoare în declarația F.

Dacă solicitantul este plătitor de TVA, valoarea TVA aferent cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA, este trecută în coloana cheltuielilor neeligibile?

Expertul verifică dacă valoare TVA este trecută în coloana cheltuielilor neeligibile, în cazul în care solicitantul a declarat că este plătitor de TVA, și bifează DA în căsuța corespunzătoare.

Expertul va bifa căsuța NU în cazul în care solicitantul este plătitor de TVA și valoarea TVA este trecută în coloana cheltuielilor eligibile și va opera modificările în bugetul indicativ, motivându-și decizia la rubrica Observatii.

Dacă solicitantul este neplătitor de TVA, valoarea TVA aferent cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA, poate fi trecută în coloana cheltuielilor eligibile sau neeligibile.

Expertul va bifa DA în căsuța corespunzătoare dacă TVA este trecut în coloana cheltuielilor eligibile și verifică dacă valoarea TVA se referă numai la valoarea cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA.

În cazul identificării unor diferențe, expertul verifică corectitudinea valorii TVA și bifează DA cu diferențe și va opera modificările în bugetul indicativ, motivându-și decizia la rubrica Observatii.

4. Verificarea rezonabilității prețurilor conform prevederilor art.8 alin.(3) lit. (a) și (b) din HG226/2015, cu modificările și completările ulterioare

4.1. Categoria de bunuri se regăsește în Baza de Date cu prețuri de referință?

Expertul verifică dacă bunurile cu caracteristicile prevăzute în SF/ MJ și regăsite ca investiție în devizele pe obiecte sunt incluse în Baza de date cu prețuri de Referință aplicabilă PNDR 2014-2020 postată pe pagina de internet AFIR. Dacă se regăsesc, expertul bifează în caseta corespunzătoare DA.

Dacă categoria de bunuri nu se regăsește în Baza de date prețuri, expertul bifează în caseta corespunzătoare NU.

4.2. Dacă la pct. 4.1. răspunsul este DA, sunt atasate extrasele tipărite din baza de date cu prețuri de referință?

Daca sunt atașate extrasele tipărite din Baza de date, expertul bifează în caseta corespunzătoare DA, iar dacă nu sunt atașate expertul bifează NU și printează din baza de date extrasele relevante.

4.3. Dacă la pct. 4.1. raspunsul este DA, prețurile utilizate pentru bunuri se încadrează în maximul prevăzut în Baza de Date cu prețuri de referință?

Expertul verifica daca prețurile se încadrează în maximul prevăzut în Baza de Date de prețuri pentru bunul respectiv, bifează în caseta corespunzătoare DA, suma acceptată de evaluator fiind cea din devize.

Daca prețurile nu se încadrează în valorile maxime prevăzute în Baza de Date de prețuri pentru bunurile respective, expertul notifica solicitantul prin E3.4 de diferența dintre cele două valori pentru modificarea bugetului indicativ/ devizului general cu valoare din baza de date pentru bunul/ bunurile respective. În urma răspunsului solicitantului expertul bifează în caseta corespunzătoare DA în cazul în care solicitantul și-a însușit valoarea din baza de date de prețuri sau bifează în caseta corespunzătoare NU, dacă solicitantul nu este de acord, cheltuielile trecându-se pe neeligibil.

4.4. Dacă la pct. 1 raspunsul este NU, solicitantul a prezentat două oferte pentru bunuri a caror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o oferta pentru bunuri a căror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro, constatându-se astfel că prețurile sunt rezonabile?

Expertul verifica daca solicitantul a prezentat două oferte pentru bunuri a caror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o oferta pentru bunuri a caror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro.

Daca solicitantul nu a atasat două oferte pentru bunuri a caror valoare este mai mare de 15.000 Euro, respectiv o oferta pentru bunuri a caror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro, expertul înștiințează solicitantul prin formularul E3.4L pentru trimiterea ofertei/ofertelor, menționând că dacă acestea nu sunt transmise, cheltuielile devin neeligibile. Dacă, în urma solicitării de informații suplimentare, solicitantul nu furnizează oferta/ofertele, cheltuielile pentru care nu s-au prezentat oferte devin neeligibile și expertul modifică bugetul indicativ în sensul micșorării acestuia corespunzător.

Ofertele sunt documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor și trebuie să aibă cel puțin următoarele caracteristici:

- Să fie date, personalizate și semnate;
- Să conțină detalierea unor specificații tehnice minime;
- Să conțină prețul de achiziție.

De asemenea, pentru bunurile a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro, expertul va compara ofertele prezentate de solicitant cu prețurile unor bunuri de același tip și având aceleași caracteristici tehnice, disponibile pe Internet, acolo unde astfel de informații sunt disponibile. În acest caz, prețul se consideră rezonabil dacă se situează într-o marjă de $\pm 10\%$ față de prețul identificat de către expertul CRFIR.

În situația în care nu sunt identificate prețuri comparabile pe Internet, verificarea se va realiza doar pe baza ofertelor prezentate de solicitant.

În baza ofertelor prezentate de solicitant și a prețurilor identificate pe internet (unde este cazul), expertul va verifica dacă valorile înscrise de beneficiar în bugetul indicativ sunt justificate din punct de vedere al rezonabilității prețurilor, respectiv corespund cu ofertele identificate. În cazul bunurilor a caror valoare este mai mare de 15.000 Euro, expertul verifică dacă valoarea înscrisă în devizul

bugetului corespunde cu oferta cea mai mică din punct de vedere valoric. În caz contrar, expertul va verifica dacă solicitantul a justificat corespunzător valorile înscrise în deviz. Orice depășire valorică în acest sens, trecută nejustificat în devizul bugetului devine cheltuială neeligibilă.

4.5. Pentru lucrari, exista in SF/DALI declarația proiectantului semnată și ștampilată privind sursa de prețuri?

Expertul verifica existenta precizarilor proiectantului privind sursa de prețuri din Studiul de fezabilitate, daca declarația este semnata și ștampilată și bifează in caseta corespunzatoare DA sau NU.

Daca proiectantul nu a indicat sursa de prețuri pentru lucrari, expertul înștiințează solicitantul prin formularul E3.4 pentru trimiterea declaratiei proiectantului privind sursa de prețuri, menționând ca daca aceasta nu este transmisa, cheltuielile devin neeligibile. După primirea declaratiei proiectantului privind sursa de prețuri, expertul bifează DA. Daca in urma solicitarii de informații, solicitantul nu furnizeaza declarația proiectantului privind sursa de prețuri, cheltuielile corespunzatoare devin neeligibile și expertul modifica bugetul indicativ respectiv valoarea totala eligibila proiectului, in sensul diminuării acestuia cu costurile corespunzatoare.

In situatia in care o parte din bunuri/servicii se regasesc in baza de date și pentru celelalte se prezinta oferte, se bifează da și la pct. 4.1 și la pct.4.4., iar la rubrica Observații expertul va mentiona ca prețurile pentru bunuri/serviciile sunt incluse in cheltuieli.

4.6. La fundamentarea costului investiției de bază s-a ținut cont de standardul de cost stabilit prin HG 363/2010 cu completările și modificările ulterioare?

Expertul compară costul total al investiției (fără TVA) din Devizul General, cu valoarea costurilor stabilite de AFIR pentru lucrări de investiții. În situația în care valoarea unitară din cererea de finanțare este mai mare decât cea stabilita de AFIR pentru același tip de investiție, se solicită justificări privind fundamentarea costurilor adoptate și, după caz, elaborarea de devize pe obiect distincte pentru categoriile de lucrări incluse în calculul costului, după cum urmează :

- în cazul în care expertul constată că valoarea totală (fără TVA) din bugetul propus în cererea de finanțare prezintă o abatere cuprinsă între 0 și 10% în plus față de costul de referință, îl va considera eligibil fără a începe o aprofundare a rezultatului;
- în cazul în care expertul constată că valoarea totală (fără TVA) din bugetul propus în cererea de finanțare prezintă o abatere între 10.01% și 30% în plus față de costul de referință, va efectua o analiză aprofundată a proiectului pentru verificarea valorii menționate mai sus pe baza elementelor specifice din cadrul acestuia. Totodată acesta va solicita informații suplimentare beneficiarului din care să reiasă foarte clar modalitatea de calcul a valorii totale (fără TVA). Expertul va decide, în funcție de documentele primite, eligibilitatea proiectului și va justifica detaliat în fișa de evaluare la rubrica observatii decizia luată;
- în cazul în care expertul constată că valoarea totală (fără TVA) din bugetul propus în cererea de finanțare prezintă o abatere peste 30.01% în plus față de costul de referință, va efectua aceeași analiză aprofundată a proiectului ca în cazul de mai sus și va transmite proiectul împreună cu analiza efectuată, cu punctul sau de vedere, la sediul central. Experții de la sediul central vor evalua, din punct de vedere al rezonabilității prețurilor, valoarea totală (fără TVA) din bugetul propus în cererea de finanțare, iar în cazul în care consideră necesar vor solicita informații suplimentare. În urma acestei verificări experții vor decide dacă proiectul verificat respectă rezonabilitatea prețurilor.

În plus, în cazul în care se constată costuri aferente investiției de bază, cap. 4.1 din Devizul General, mai mari decât cele similare stabilite prin HG nr. 363/2010, expertul va analiza situația și va solicita clarificările necesare, după caz.

În funcție de răspuns și de analiza efectuată, expertul ajustează, dacă este cazul, bugetul indicativ și notifică solicitantul despre aceste modificări. Motivele care au condus la modificări ale bugetului sunt menționate la rubrica Observații.

5. Verificarea Planului Financiar

Plan Financiar Totalizator SubMăsura 7.2			
	Cheltuieli eligibile	Cheltuieli neeligibile	Total proiect
0	1	2	3
	Euro	Euro	Euro
1. Ajutor public nerambursabil			
2. Cofinanțare privată, din			
2.1 - autofinanțare			
2.2 - împrumuturi			
3. Buget Local			
4. TOTAL PROIECT			
Procent contribuție publică			
Avans solicitat			
Procent avans			

Formule de calcul:

Col.3 = col.1 + col.2

R.4 = R.1 + R.2 + R.3

R.2 = R.2.1 + R.2.2

Restricții

R.1, col.1= Procent contribuție publică x R. 4, col.1

Procent avans = Avans solicitat / Ajutor public nerambursabil*100

5.1 Planul financiar este corect completat și respectă gradul de intervenție publică așa cum este prevăzut în fișa măsurii M6/6B?

Expertul verifică dacă Planul financiar este completat corect, respectiv:

- 100 % din cheltuielile eligibile dacă investiția nu este generatoare de venituri,
- 90 % dacă se generează venituri.

În situația în care proiectul îndeplinește condițiile de mai sus expertul bifează în caseta corespunzătoare DA, în caz contrar expertul bifează în caseta corespunzătoare NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

5.2 Proiectul se încadrează în plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil?

Expertul verifică în Planul financiar, rândul „Ajutor public nerambursabil”, coloana 1, dacă cheltuielile eligibile corespund cu plafonul maxim precizat în fișa măsurii și sunt în conformitate cu condițiile precizate, după cum urmează:

- 100 % din cheltuielile eligibile dacă investiția nu este generatoare de venituri,
- 90 % dacă se generează venituri.

Sprijinul public nerambursabil nu va depăși 120.797,79 euro per proiect, indiferent de tipul investiției. Valoarea totală/tip de sprijin a proiectului promovat de o comună (indiferent că vine în nume propriu sau ca membru ADI) nu trebuie să depășească valoarea maximă prevăzută în fișa măsurii.

Dacă valoarea eligibilă a proiectului se încadrează în plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil, expertul bifează în caseta corespunzătoare DA.

Dacă valoarea eligibilă a proiectului depășește plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil, expertul bifează în caseta corespunzătoare NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

5.3 Avansul solicitat se încadrează într-un quantum de până la 50% din ajutorul public nerambursabil?

Expertul verifică dacă avansul cerut de către solicitant reprezintă cel mult 50% din ajutorul public pentru investiții.

Dacă da, expertul înscrie valoarea în Planul financiar și bifează caseta DA, în caz contrar solicită corectarea bugetului indicativ prin formularul E3.4.

Prin transmiterea formularului E3.4 de către solicitant cu bugetul corectat, expertul înscrie valoarea în Planul financiar și bifează DA cu diferențe și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

În cazul în care nu se efectuează corectura de către solicitant, expertul bifează NU și își motivează poziția în linia prevăzută în acest scop la rubrica Observații.

În cazul în care potențialul beneficiar nu a solicitat avans, expertul bifează caseta Nu este cazul.

6. Verificarea Indicatorilor de Monitorizare

Se verifică dacă indicatorii din cererea de finanțare sunt corecți, în caz contrar se completează tabelul cu informația corectă.

DECIZIA REFERITOARE LA ELIGIBILITATEA PROIECTULUI

Dacă toate criteriile de eligibilitate aplicate proiectului au fost îndeplinite și nu au fost create condiții artificiale, proiectul este eligibil.

În cazul proiectelor neeligibile se va completa rubrica Observații cu toate motivele de neeligibilitate ale proiectului.